

Algemene beschouwingen 2016 Water Natuurlijk

Voorzitter, de gevolgen van de klimaatverandering worden zichtbaarder. Net als in de politiek lijken de extremen sterker te worden. Na vele hoosbuien, hagelstenen xxi een grondverschuiving en ondergelopen kelders weet men ineens de weg naar het waterschap te vinden. Waterbewustzijn neemt snel toe als je land onder water staat of je kelder.

Ontwikkelingen

Hopelijk gebruiken we dit moment om het publiek goed over ons werk te informeren. Daarbij zullen we helder moeten aangeven wat binnen ons bereik ligt en wat niet. We kunnen meehelpen de gevolgen van de klimaatverandering te beperken, we kunnen ons steentje bijdragen om klimaatneutraal te worden, maar directe invloed op de grootte van de hagelstenen, zoals wel beweerd is, hebben we toch echt niet.

Dat stelt ons ook voor keuzes

Hoe ver reikt onze verantwoordelijkheid dan wel? Hoe geven wij invulling aan onze zorgplicht? Wat valt er nog onder onze paraplu en wat moeten andere opvangen? Het besef dat we afhankelijk zijn van anderen maakt dat we geen absolute prestaties kunnen eisen. Prestatieindicatoren stellen is dan ook een lastige zaak waar we niet de enige zijn die bepaalde doelen willen behalen en we ze ook samen willen behalen. Zoals bijvoorbeeld bij de beperking van wateroverlast in Kockengen of bij de vertraging van de bodemdaling in het Groene Hart. Met de nieuwe Omgevingswet en het verdwijnen van de verplichte Watertoets zal het waterschap minder regels hebben om op te kunnen leunen. Het is zaak om een nieuw zelfbewustzijn te tonen en een pro-actieve houding aan te nemen naar andere overheden toe. Dat betekent ook zelf het voortouw nemen als dat nodig is en proactief adviseren als het waterbelang in het geding is. Vandaar ook dat wij gemeend hebben een motie in te dienen ter ondersteuning van de Unie van Waterschappen om een krachtig geluid te laten horen over het handelsverdrag TTIP.

Complimentenregen

In deze algemene beschouwingen wil ik het niet alleen laten hagelen maar ook laten regenen: een milde complimentenregen. Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan het op de rit zetten van tal van projecten, een gezonde organisatie en een prudent financieel beleid. Het college werkt collegiaal en dat merken we in het AB. De dijkgraaf is positief zichtbaar in en buiten het bestuur. De jaarstukken die we vandaag bespreken zijn dik in orde en natuurlijk hebben we als Water Natuurlijk heel veel ambitie, maar ook wij beseffen dat we niet verder moeten willen springen dan onze polsstok lang is. Dat geldt voor de organisatie maar ook voor ons AB leden. Ambities, middelen, organisatie en beschikbare tijd moeten met elkaar in evenwicht zijn.

We noemen een paar goede voorbeelden:

- De aanleg van Natuurvriendelijke oevers in Odijk en Bunnik, na een valse start nu naar tevredenheid van de bewoners!
- Het orde op zaken stellen bij Aquon; de klus is nog niet geklaard maar we zijn op de goede weg!
- Het nieuwe beleid en de nieuwe houding t.a.v. wateroverlast met

communicatie en bewustwording als belangrijk onderdeel.

- De actieve rol van HDSR in de Coalitie Ruimtelijke Adaptatie en Winnet, die moet leiden tot een integrale aanpak van de wateropgaven in de hele keten,.
- De grondnota die nu voor ons ligt, waarin een professionalisering zichtbaar is.
- Het met elkaar tot een goed einde brengen van de aanbesteding voor de nieuwe RWZI Utrecht,
- Het oppakken van het initiatief voor een Zonnepark.
- Het fruitteelt convenant in de Kromme Rijnstreek dat zijn vruchten afwerpt.
- Het probleem van de bodemdaling in het groene hart; we zien dat het college dit zeer serieus neemt.

Onze ambities

Naast waardering voor wat tot stand is gebracht zijn er ook ambities. Naast de grote projecten zoals de dijkverzwaring, de gekanaliseerde Hollandse IJssel, de RWZI Utrecht lopen er nog tal van zaken door die niet uitgehold mogen worden door alle aandacht die grote projecten vragen.

De Waterkoers

De Waterkoers is een prachtig plan, maar houden we de uitvoering ook op koers? Aan de Waterkoers zijn geen middelen gekoppeld, anders dan de verschillende deelbudgetten die er al zijn. Het zou ons inziens goed zijn om de strategie van de uitvoering van de Waterkoers te bepalen en per jaar een concrete uitwerking te geven met bijbehorende middelen zodat we niet over een paar jaar denken: er is toch minder van terecht gekomen dan we dachten.

Het Veenweidegebied

Wat faciliteren we nog in het veenweidegebied? Blijven we het peil indexeren, dat wil zeggen aanpassen aan de bodemdaling, of alleen als er ook geïnvesteerd wordt in maatregelen als onderwaterdrainage? We mogen als waterschap toch ook van de boeren verwachten dat zij investeren in andere vormen van landbouw of onderwaterdrainage om zo gezamenlijk bodemdaling tegen te gaan! Zodat we gezamenlijk tijd winnen om een werkelijk duurzame oplossing te creëren.

De duurzaamheidsagenda

In de green deal spraken we af om 40% duurzame (hernieuwbare) energie in 2020 te benutten en energieneutraal te worden op langere termijn. Een hele uitdaging voor HDSR. Dit is een zo grote opgave dat hij rustig naast de andere grote projecten gezet mag worden. Naast eigen energiebronnen zullen we ook alle andere mogelijkheden moeten bekijken van zon, wind, water, aardwarmte. Dat vraagt om daadkracht van dit bestuur. Wij kijken echt uit naar het gesprek hierover in het najaar en we willen graag bijdragen aan een programma dat daadwerkelijk uitgevoerd kan worden en doordringt in ons totale beleid. Met voldoende capaciteit in de organisatie en de bestuurlijke wil om ook daadwerkelijk de besluiten te nemen die nodig zijn om voortgang te boeken

Ecologisch beheer en gebruik bestrijdingsmiddelen

Het gebruik van bestrijdingsmiddelen zoals round-up, dat schadelijk is voor insecten zoals bijen, is op het moment in discussie binnen de EU. Wij hebben daar een vraag over gesteld in de commissie BMZ.* Is ons waterschap glyfosaat-vrij?

Schoon water

We hebben de zorg dat de maatregelen voor de KRW alleen niet voldoende zijn om de doelen te behalen. De erfafspoeling en de vervuiling van het water door nutriënten moet aangepakt worden. Natuurlijk door alle bronnen aan te pakken, zoals overstorten maar ook de vervuiling door mest die in het oppervlaktewater terechtkomt. Positieve inzet van de collectieven en LTO is gewenst. En elkaar houden aan afspraken.

Bewonersinitiatieven en Samen Doen

Wij zijn blij met het budget in de BURAP voor Blauwe Burgerinitiatieven; tegelijkertijd willen we graag dat dit soort initiatieven blijvend ondersteund worden. Een wens is om de vele subsidiepotjes die er nu zijn met evenzovele regels en omschrijvingen inzichtelijker te maken en te vereenvoudigen en te ontschotten.

Lastenverdeling

Dit onderwerp zal het komend jaar weer aan de orde komen in ons bestuur. WN heeft daarbij al actief inbreng geleverd aan de commissie Klaver van de UvW. We moeten goed nadenken hoe we op een verantwoorde wijze de lasten over al de betrokken partijen kunnen verdelen. Voor WN zijn daarbij leidende principes: “vervuiler betaalt voor zijn vervuiling” en “gebruiker betaalt voor zijn waterdiensten”

Reserves en voorzieningen

Dit najaar zal de nota reserves en voorzieningen aan de orde zijn; hopelijk stijgen we uit boven de technische discussie en bekijken we ook wat we willen met elkaar. Het automatisme waarmee de overschotten van 2015 verdeeld zijn en voorzieningen ingesteld zijn geven ons als bestuur weinig speelruimte om invloed uit te oefenen.

Tot slot voorzitter:

Wij hebben het vertrouwen dat bestuur en organisatie een sterke paraplu vormen waarmee menig bui getrotseerd kan worden. Wij wensen het Algemeen en het Dagelijks bestuur alle succes toe met het verder vormgeven aan deze mooie uitdagingen.

Water Natuurlijk wil daaraan bijdragen vanuit haar kernwaarden:

- respect voor ecologie, natuur en landschap
- duurzaamheid als leidend principe voor al ons handelen;
- eerlijke lastenverdeling;
- financiële degelijkheid en in
- samenwerking met de omgeving

Dank u wel.